

ಎ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೈಯಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಈಗ ಬಿ ಮಡಿಕೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಎ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಸಿ ಮಡಿಕೆಗೆ ಸುರಿಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದರ ಗಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದು. ಗೊಬ್ಬರ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಆಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಿ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೊಳ್ಳಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಈಗ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ತುಂಬಿರುವ ಬಿ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಖಾಲಿಯಾದ ಎ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತುಂಬಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದು ತುಂಬುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಿ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದು, ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಜರಡಿಯಾಡಿದರಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಸಿಗುವುದೇ ಬೆರೆಕೆ ಗೊಬ್ಬರ. ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹಾಕಲು ಸಿದ್ಧ! ಜರಡಿಯಾಡಿದ ನಂತರ ಮೇಲೆ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಪುನಃ ಹೊಸ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಆವರ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ಸಿದ್ಧ ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯಲು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಗೊಬ್ಬರ ವಾಸನೆ ರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ!

ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವೊಮ್ಮೆ ಹುಳುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಟು. ಖಂಡಿತ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಒಣ ಎಲೆ ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ದರಾಯಿತು. ಅಹಿತಕರ ಎನಿಸಿದರೆ ಬೇವಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಕೆಂಪು ಮೇಣಸಿನಪುಡಿ ಸೇರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಂಬೆ ರಸ ಬಳಸಬಹುದು. ಗೊಬ್ಬರ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು 'ವೇಗೋತ್ಕರ್ಷಕ' ಬಳಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಇದು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

'ಇರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಮಯ' ಎಂದು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಕಸ ತುಂಬಿ ಕೈ ಆಡಲು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡರಿಂದ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಅಷ್ಟೇ! ದಿನದ ಯಾವ ಸಮಯ ವಾದರೂ ಆದೀತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಅದರಿಂದಾಗುವ ಆನಂದ ನಿಮಗೇ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ 'ಯೂ ಟೂಬ್'ನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ದೇಶದ ಲಾಭ-ರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು, ಪ್ರಪಂಚ ದಾದ್ಯಂತ ಜನರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡುವ 'ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಡಿಸೈನ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ 2007ರಲ್ಲಿ 'ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ'ವೆಂಬ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಪಡೆದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ನದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ಬಳಸಿದರೆ..

- ★ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. 60ರಷ್ಟು ನೀರೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖೆಯು ಕೇವಲ ಈ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ವಾಹನ, ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯರ್ಥ ಅಲ್ಲವೇ? ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಷ್ಟೇ?
- ★ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಆಕ್ರಮವಾದ ಹಾಗೂ ಅಪೈಜ್ಯಾ ನಿಕ ವಾದ ನೆಲಕೂಳುಗಳನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಇವು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
- ★ ನೆಲಕೂಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಸುಲಿದಾಗ, ಕ್ರಮೇಣ ಮಿಥೇನ್ ಅನಿಲ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ-ಯಷ್ಟೇ? ಇದರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ★ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಬ್ಯಾಟರಿ, ಬಲ್ಲುಗಳು, ಗಾಜಿನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ, ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಗಾಳಿಯು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
- ★ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ-ವೆಂದು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆಯೂ ಆಯಿತು.
- ★ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕುಂಬಾರ ವೃತ್ತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. 'ಸರಿ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನೀಡಿದರಾಯಿತು. ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ರಸ್ತೆಗೆ ಕಸ ಎಸೆಯುವ ಬದಲು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಸೆದರೆ ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹವ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಶ್ವನಾಥ

ಎಲ್ಲಿಡಬೇಕು?

ಈ ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈ ತೋಟ ಅಥವಾ ಬಾಲ್ಕನಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಗಾಳಿಯಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಅನು-ಕೂಲಿಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ಪೂನಂ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಪಾಯ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬಹು ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಮನೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ 'ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ-ಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಮಡಿಕೆಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು 100 ರಿಂದ 300 ಲೀಟರ್ ಗಾತ್ರದ ಡ್ರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಂಥನ್' ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಆಫೀಸುಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಗಿಫ್ಟ್' (ಗ್ರೀನ್ ಇನ್ನೋವೇಶನ್ ಫಾರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್) ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಅವರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಸಂಸ್ಥಾ ಸಂಘಟನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲಹೆಗಾರರೂ, ವರ್ತನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ತರಬೇತಿದಾರರೂ ಆದ ಇವರು ಅತೀವ ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ 'ಗಿಫ್ಟ್' ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು 2008ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರು ಕುಂಬಾರರಿಂದ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇತರ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಾರು ಸೆಟ್ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು, ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿ, ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಪ್ಪಾಮ್ಮ ಮಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ, ರಸ್ತೆ ಮೂಲೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೆ.ಜಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವು 'ಮಂಥನ್' ತಲಪುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್' ಕೊಂಡು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಸಲಹೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹು ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಂಥನ್'ನ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೂನಂ ಅವರ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು, ಜನರಿಗೆ ಅರಿವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ- ವಿಶ್ವನಾಥ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ 'ಕ್ಯೋನ್' (ತದ್ರೂಪು) ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಕೈಕ 'ಕ್ಯೋನ್' ಇವರೇ. ದೇಶದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಕ್ಯೋನ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ಮಡಿಕೆಗಳ ಬೆಲೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆ ಎಟುಕುವಂತಿದೆ. ನೀವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ಮಾದರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಸುಮಾರು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಲಕಲು ಒಂದು ಬಾಚುಗೋಲು, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸಲರೇಟರ್, ಬೇವಿನ ಪುಡಿ, ಹಾಗೂ ಸಿಂಪಡಿಸಲು ಲೆಮನ್ ಸ್ಟ್ರೀ, ಮರದ ಹೊಟ್ಟಿನಪುಡಿ-ಇವನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ಇವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ತಗುಲಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್ ಅಥವಾ 'ಮಂಥನ್'ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು, ದೂರವಾಣಿ: 91-080-4115228 ಅಥವಾ ಮೊಬೈಲ್ 99164-26661 ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸ: ಡೈಲಿ ಡೆಂಪ್, ಮುಖ್ಯ ಕಚೇರಿ: 2992, 12ಎ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಹೆಚ್‌ಎಎಲ್ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560000.